

۱ - کدام بیت مفهوم مشترکی با سایر ابیات ندارد؟

۱) ای دل جهان محلّ ثبات و قرار نیست
دست از جهان بدار که او پایدار نیست	۲) بی ثبات است این جهان ای دل ورت باید یقین
اولت باید به حال این جوان کردن نگاه
۳) هفت ماه آمد که از بهر تقاضای صلت
کرده‌ام بر درگهت چون دولت و دانش ثبات	۴) ز دور هفت رونده طمع مدار ثبات
میان چار مخالف مجوی عیش لذیذ

۲ - در کدام بیت مفهومی از مفاهیم زیر نیامده است؟

«الهی، نه محتاج زمانی و نه آرزومند مکانی، نه کس به تو می ماند و نه به کس مانی. پیداست که در میان جانی، بلکه جان زنده به چیزی است که تو آنی»

۱) با مکان آفرین مکان چه کند؟	۲) آسمان گر بر آسمان چه کند؟
۳) ای به تو زنده جان و جسم به جان	۴) جسم و جان را ز لطف توست روان
۵) صفت خویش بگفتم که منم خالق بی چون	۶) نه کس از من نه من از کس نه از اینم نه از آنم
۷) به خودش کس شناخت نتوانست	۸) ذات او هم بدو توان دانست

۳ - مفهوم عبارت «این قصّه، عجب ترین قصّه هاست؛ زیرا که در میان دو ضد جمع بود: هم فُرقت بود و هم وصال؛ هم محنت بود، هم شادی؛ هم راحت بود، هم آفت...» با کدام گزینه ارتباط کم تری دارد؟

۱) همچونی زهری و تریاقی که دید	۲) همچو نی دمساز و مشتاقی که دید
۳) درد و درمان را به هم آمیختند	۴) درد از درمان جدا کردن خطاست
۵) جور دشمن چه کند گر نکشد طالب دوست	۶) گنج و مار و گل و خار و غم و شادی به هم اند
۷) همی رفت از بر گردون گهی تاری گهی روشن	۸) وز او که آسمان پیدا و که خورشید ناپیدا

۴ - چند مفهوم کلیدی در داخل کمانک نادرست آمده است؟

«برادران یوسف، چون او را زیادت نعمت دیدند، و یعقوب را بدو میل و عنایت دیدند (میل و اشتیاق)، آهنگ کید و مکر و عداوت کردند (شکست نیرنگ بازی) تا مگر او را هلاک کنند و عالم از آثار وجود او پاک کنند. (حسادت برادران) تدبیر برادران برخلاف تقدیر رحمان آمد. (برتری تقدیر خدا) ملک تعالی او را دولت بر دولت زیادت کرد (زیادی نعمت) و مملکت و نبوّت زیادت بر زیادت کرد (سعادت توفیق الهی)، تا عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید. (نیرنگ بازی با خدا)» در کدام گزینه درست است؟

۱) یک	۲) دو	۳) سه	۴) چهار

۵ - کدام گزینه متفاوت است؟

۱) گوشم به راه تا که خبر می دهد ز دوست	۲) صاحب خبر بیامد و من بی خبر شدم
۳) دیدم دهنی و رفتم از هوش	۴) دیدی که به هیچ مرده بودم!؟
۵) از در درآمدی و من از خود به در شدم	۶) گویی کز این جهان به جهان دگر شدم
۷) هر که دلارام دید از دلش آرام رفت	۸) چشم ندارد خلاص هر که در این دام رفت

۶ - مفهوم بیت «که نعره زدی بلبل، که جامه دریدی گل / با یاد تو افتادم از یاد برفت آن ها، با کدام گزینه قرابت کم تری دارد؟

۱) تا دلم چشم می پرست تو دید	۲) می پرستی برفت از یادم
۳) سایه ی طوبی و دلجویی حور و لب جوی	۴) به هوای سر کوی تو برفت از یادم
۵) ز طفلی آن چه به من یاد داد استادم	۶) به غیر عشق برفت آن چه بود از یادم
۷) تا ورق روی تو مطالعه کردم	۸) هر چه بخواندم همه برفت ز یادم

۷ - آرایه های به کار رفته در بیت «گفتم که بر خیالت راه نظر ببندم / گفتا که شبرو است او از راه دیگر آید» در کدام گزینه به درستی به کار رفته است؟

۱) تشخیص - استعاره - جناس	۲) ایهام - تشخیص - تشبیه	۳) استعاره - کنایه - تشخیص	۴) تشبیه - کنایه - تشخیص

۸ - بیت کدام گزینه با سایر ابیات مفهوم مشترکی ندارد؟

- ۱) حافظا چون غم و شادی جهان در گذر است
 ۲) ز قدرت در گذر قدرت قضا راست
 ۳) چون همه وضع جهان گذران در گذر است
 ۴) سرای خانه ی گیتی که خانه ی دودر است
- بهر آن است که من خاطر خود خوش دارم
 تو فرمانرانی و فرمان خدا راست
 مگذر از عالم شیدایی و شوریده سری
 در او اساس اقامت منه که رهگذر است

۹ - توضیحات مقابل کدام گزینه درست بیان نشده؟

- ۱) اشباح ← سیاهی‌هایی که از دور دیده می‌شود.
 ۲) خلنگ ← نام گیاهی است، علف جارو
 ۳) عود ← درختی که چوب آن سیاه رنگ و خوشبو است و آن را در آتش می‌اندازند که بوی خوش دهد.
 ۴) فسفر ← عنصر شیمیایی با رنگ زرد روشن که در مجاورت هوا مشتعل می‌گردد.

۱۰ - مفهوم عبارت «خاک مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است.» با کدام گزینه تناسب بیشتری دارد؟

- ۱) افتادگی آموز اگر طالب فیضی
 ۲) از خدا نبود روا جستن غنا
 ۳) فقر است راحت دو جهان زینهار از آن
 ۴) مالک ملک بقا گشتم و سلطان غنا
- هرگز نخورد آب زمینی که بلند است
 هست مومن را غنا رنج و عنا
 میل غنا مکن که غنا صورت عنا (رنج) است
 این تسلط به من از فقر و غنا بخشیدند

۱۱ - در کدام بیت جمله غیر ساده وجود ندارد؟

- ۱) در حال خویشتن چو همی ژرف بنگرم / صفرا همی برآید از انده به سر مرا
 ۲) گر بر قیاس فضل بگشتی مدار چرخ / جز بر مقرّ ماه نبودی مقر مرا
 ۳) منگر بدین ضعیف تنم زانکه در سخن / زین چرخ پرستاره فزون است اثر مرا
 ۴) وز دیدن و شنیدن دانش یله نکرد / چون دشمنان خویش به دل کور و کر مرا

۱۲ - دو «بهشت» در کدام بیت جناس تام دارد؟

- ۱) آن میوه بهشتی کامد به دست ای جان
 ۲) گر آسمان حجاب بهشت است پیش خلق
 ۳) روی تا دارم به کویش در بهشتم در بهشت
 ۴) اگر دوزخ نهادی در بهشت است
- در دل چرا نکشتی از دست چون بهشتی؟
 تو آسمانی و حرم شه بهشت وار
 چو ز کویش بازگردم در سفر گردم همی
 چه بندد بر بهشت این جرم زشت است

۱۳ - در متن زیر چند تشبیه به کار رفته است؟

«تو را جنوب نامیدم، ای چون سبزه برآمده از دفتر روزگاران، ای مسافر دیرین بر روی خار و درد، ای چون ستاره فروزان، ای چون شمشیر درخشان، بگذار بوسه ز نیم بر شمشیری که در دستان توست.»

- ۱) یک
 ۲) دو
 ۳) سه
 ۴) چهار

۱۴ - در عبارت زیر به ترتیب چند واژه ساختمان وندی، ساختمان مرگب و ساختمان وندی - مرگب دارند؟

«اگر علاقه‌مند هستی، بدان ناپیما که هیچ اندوخته‌ای نداشت، در آن راه سوزان که آهن در آن از تابش نور نرم می‌شد، در جست‌وجوی آب روان شد. ناله‌ای شنید، چوپان را دید که اسیر بدذاتی رفیق، از تشنگی بی‌تاب و دیده‌اش تار بود.»

- ۱) ده، صفر، یک
 ۲) نه، یک، یک
 ۳) نه، یک، دو
 ۴) ده، صفر، دو

۱۵ - کدام واژه به معنای «طرح اولیه» است؟

- ۱) بیرنگ
 ۲) گرته
 ۳) اسلیمی
 ۴) نقطه چینی

۱۶ - واژه‌های «صورتک - مشوش - خطابه - خیل» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) ماسک - آشفته - سخنرانی - گروه
 ۲) نقاب - سرگردان - سخنرانان - دسته
 ۳) صورت کوچک - پریشان - وعظ - گروه
 ۴) نقاب - باهوش - سخنرانی - گروه

۱۷ - در عبارت «معلم را عادت بود که نقشه نیم‌کاره‌ای با خود به کلاس می‌آورد» نوع «را» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) فک اضافه
 ۲) نقش نمای مفعولی
 ۳) مالکیت
 ۴) حرف اضافه

۱۸ - مفهوم کدام گزینه با «هر که داد از خویشتن دهد از داور مستغنی باشد» یکسان است؟

- ۱) نمی‌لرزد دلم چون نامه از اندیشه فردا
 ۲) چو فردا نامه خوانان نامه خوانند
 ۳) هر آن که جانب اهل خدا نگه دارد
 ۴) شادمانی مکن که دشمن مُرد
- که من از خود حسابی دیده‌ام صد بار محشر را
 بر آرم من دو صد فریاد از این دل
 خداهش در همه حال از بلا نگه دارد
 تو هم از مرگ جان نخواستی بُرد

۱۹ - نقش ضمیر «ش» در عبارت زیر چیست؟

«از روی نیکوش حبس و چاه آمد».

- ۱) متمم
 ۲) مفعول
 ۳) مسند
 ۴) مضاف‌الیه

۲۰ - معنای چند واژه در مقابل آن غلط نوشته شده است؟

- ۱) یک
 ۲) دو
 ۳) سه
 ۴) چهار
- (طالع: بخت)، (خرگه: سرپرده)، (بقا: نابودی)، (رمه: گله)، (رونق: آبادانی)، (شبان: چوپان)، (داد: عدل)، (خذلان: بی بهرگی)

۲۱ - معنای واژه‌های «بوم، اعظم، طبع، محتشم» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) ویرانه، بزرگ‌تر، سرشت، ثروتمند
 ۲) جغد، بزرگ‌تر، ذات، دارای شکوه و جلال
 ۳) سرزمین، عظیم‌تر، فطرت، دانا
 ۴) خفاش، بزرگ‌تر، ذات، دارای شکوه و جلال

۲۲ - در کدام گزینه واژه‌ای وجود دارد که با واژه «بوم» هم معناست؟

- ۱) ز نوای مرغ یا حق بشنو که در دل شب
 ۲) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز
 ۳) مردی تذرو کشته را پرواز داده
 ۴) گر هزار است بلبل این باغ
- غم دل به دوست گفتن چه خوش است شهریارا
 کان سوخته را جان شد و آواز نیامد
 اسلام را در خامشی آواز داده
 همه را نغمه و ترانه یکیست

۲۳ - در کدام گزینه غلط املایی دیده می‌شود؟

- ۱) باز این چه رستخیز عظیم است کز زمین
 ۲) گر خوانمش قیامت دنیا بعید نیست
 ۳) ما بارگه دادیم این رفت ستم بر ما
 ۴) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن
- بی نفخ صور خواسته تا عرش اعظم است
 این رستخیز عام که نامش محرم است
 بر قصر ستم کاران گویی چه رسد خذلان
 تاثیر اختران شما نیز بگذرد

۲۴ - معنای «کیش» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) هر تیر که در کیش است چون بر دل ریش آید
 ۲) همی گویم و گفته‌ام بارها
 ۳) پرستش به مستی است در کیش مهر
 ۴) عاشقان را نتوان گفت که باز آید از مهر
- ما نیز یکی باشیم از جمله قربان‌ها
 بود کیش من مهر دلدارها
 برون اند زین جرگه هشیارها
 کافران را نتوان گفت که برگرد از کیش

۲۵ - یکی از اعتقادات گذشتگان تأثیر آسمان و ستارگان بر سرنوشت بشر بوده است. این اعتقاد در کدام یک از گزینه‌های زیر دیده نمی‌شود؟

- ۱) هر نیمه شب آسمان ستوه آید
 ۲) تأثیر اخترات شما نیز بگذرد
 ۳) خورده قسم اختران به پاداشم
 ۴) بسته کمر آسمان به پیکارم

۲۶ - واژه «رنگ» در کدام گزینه معنایی متفاوت دارد؟

- ۱) ز عشق ناتمام ما جمال یار مستغنی است
 ۲) گر بکوبی شیشه غم را به سنگ
 ۳) چشمت که فسون و رنگ می بارد از او
 ۴) گر بگویم که مرا حال پریشانی نیست
- به آب و رنگ و خال و خط چه حاجت روی زیبا را
 هفت رنگش می شود هفتاد رنگ
 افسوس که تیر جنگ می بارد از او
 رنگ رخساره خبر می دهد از سرّ ضمیر

۲۷ - در بیت زیر معنای واژه «برگاشت» چیست؟

«به آورد با او بسنده نبود
 بیچید از او روی و برگاشت زود»

- ۱) ضربه زد
 ۲) درگیر شد
 ۳) برگشت
 ۴) برگردانید

۲۸- در کدام بیت آرایه «اغراق» به کار نرفته است؟

- ۱) خورشید و ماه آینه دار جمال توست
- ۲) اگر تو سرو خرامان ز پای نشینی
- ۳) یک دم از ما روی عالم سوز اگر سازی نهان
- ۴) مشنو ای دوست که غیر از تو مرا یاری هست
- هر روز و شب گرفته چو خدمتگر آینه
- چه فتنه ها که بخیزد میان اهل نشست
- آتش افتد در درون چرخ ز آه و دود من
- یا شب و روز به جز فکر توام کاری هست

۲۹- همه آرایه های کدام گزینه در بیت زیر وجود دارد؟

«سنگ اگر در مرگ عاشق خون نمی گرید چرا؟ بیستون از لاله نخل ماتم فرهاد بست»

- ۱) تلمیح، مراعات نظیر، ایهام
- ۲) تشبیه، ایهام، حس آمیزی
- ۳) تشخیص، مجاز، تضاد
- ۴) استعاره، حسن تعلیل، تشبیه

۳۰- کدام بیت با مفهوم زیر ارتباط ندارد؟

«جبرئیل صدق را فرمود رو

او میان بست و پیامد تا زمین

- ۱) گر کف خاکی شود چالاک او
- ۲) گر تن خاکی غلیظ و تیره است
- ۳) به می عمارت دل کن که این جهان خراب
- ۴) آدم از خاک است کی ماند به خاک؟
- پیش خاکش سر نهد افلاک او
- صیقلش کن زانک صیقل گیره است
- بر آن سر است که از خاک ما بسازد خشت
- هیچ انگوری نمی ماند به تاک

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۳

گزینه‌ی «۳» مفهوم بیت انتظار شاعر برای گرفتن صله و پاداشا است. مفهوم مشترک سایر ابیات «بی ثباتی جهان» است. در گزینه ۴ «هفت رونده» اشاره به آسمان و «چهار مخالف» هم عناصر اربعه هستند و منظور از این دو جهان هستی است.

سخت

۲ - گزینه ۴

بیت گزینه‌ی «۱» می‌گوید: «خداوند در مکان نمی‌گنجد». بیت گزینه‌ی «۲» با عبارت «پیداست که در میان جانی، بلکه جان زنده به چیزی است که تو آنی». قرابت معنایی دارد و بیت گزینه‌ی «۳» نیز که از زبان خداوند است، با عبارت «نه کس به تو ماند و نه به کسی مانی». بیت گزینه‌ی «۴» به این نکته اشاره می‌کند که خداوند فراتر از فهم انسانی است و بی‌خواست خود او شناخته نمی‌شود.

سخت

۳ - گزینه ۴

بیت توصیف سایه روشن ابر است ولی مفهوم مشترک سایر ابیات آمیختگی رنج و راحت است.

سخت

۴ - گزینه ۲

شکست نیرنگ بازی ← نیرنگ بازی / نیرنگ بازی با خدا ← شکست نیرنگ بازی با خدا

سخت

۵ - گزینه ۴

مفهوم بیت بی‌قراری از مشاهده‌ی زیبایی - معشوق است. و گزینه‌های دیگر بی‌هوشی از دیدن معشوق است.

سخت

۶ - گزینه ۳

مفهوم بیت ماندگاری عشق در وجود عاشق و فراموش ناشدنی آن است ولی مفهوم مشترک سایر ابیات، غلبه‌ی جذبه‌ی معشوق بر جاذبه‌های دیگر است.

سخت

۷ - گزینه ۴

شبرو است او ← تشبیه / خیال ← مانند شبرو / کنایه: بستن راه ← کنایه از مانع شدن / تشخیص: آمدن خیال / تکرار: راه

سخت

۸ - گزینه ۲

به جز بیت گزینه‌ی «۲»، در همه‌ی ابیات این مفهوم که جهان در گذر است و ثباتی در آن نیست، آمده است. بیت گزینه‌ی «۲» می‌گوید: «هر کاری انسان می‌کند، در واقع خواست خدا را اجرا می‌کند».

سخت

۹ - گزینه ۳

عود درختی که چوب آن قهوه‌ای رنگ و خوشبو است و آن را در آتش می‌اندازند که بوی خوش دهد.

سخت

۱۰ - گزینه ۱

مفهوم مشترک فروتنی و افتادگی است.

سخت

۱۱ - گزینه ۴

در گزینه‌های «۱ و ۲ و ۳»، «چو، گر، که» پیوند وابسته‌ساز است و جمله غیر ساده می‌سازد ولی در گزینه «۴»، «چون» به معنی «مانند» و حرف اضافه است و جمله یک فعل بیشتر ندارد.

سخت

۱۲ - گزینه ۱

«بهشتی» در مصراع اول: منسوب به بهشت / «بهشتی» در مصراع دوم: فعل از مصدر «هشتن: رهاکردن»

سخت

۱۳ - گزینه ۴

ای چون سبزه بر آمده / دفتر روزگاران اضافه تشبیهی / ای چون ستاره فروزان / ای چون شمشیر درخشان.

سخت

۱۴ - گزینه ۴

متن، واژه مرکب ندارد. واژه‌های وندی و وندی - مرکب متن:

وندی:

علاقه‌مند: علاقه + مند / نابینا: نا + بین + ا / اندوخته: اندوخت + ه / سوزان: سوز + ان / تابش: تاب + ش / روان: رو + ان / ناله‌ای: نال + ه + (ا) ی /

تشنگی: تشنه + (گ) ی / بی‌تاب: بی + تاب / دیده: دید + ه

وندی - مرکب:

جست‌وجو: جست + و + جو / بدذاتی: بد + ذات + ی

سخت

۱۵ - گزینه ۱

بیرنگ: طرح اولیه / نقطه‌چینی به پاسخ نزدیک است اما معنای دقیق آن طراحی فرش است.

سخت

۱۶ - گزینه ۱

«خطابه» مصدر است و به معنای «سخنرانی» است در گزینه ۲ سخنرانان نادرست است. چون «خطبا» به این معناست. در گزینه ۳ «صورتک» و در گزینه ۴

«مشوَش» نادرست معنا شده است.

سخت

۱۷ - گزینه ۱

در «را»ی فک اضافه که بین مضاف و مضاف‌الیه می‌آید کلمه پس از «را» به پشت کلمه قبل از «را» می‌رود و تبدیل به کسره می‌شود - «عادت معلم بود که

نقشه.....

سخت

۱۸ - گزینه ۱

مفهوم عبارت سؤال این است که «انسان اگر در این دنیا مراقب اعمالش باشد در آن جهان آسوده‌خاطر و بی‌نیاز است؛ این مفهوم در گزینه ۱ نیز دیده

می‌شود، ضمناً با حدیث «حاسبوا قبل أن تحاسبوا» نیز ارتباط معنایی دارد.

گزینه ۲: شکایت از غم و فراق در روز قیامت.

گزینه ۳: خداوند کسانی که به بندگان کمک می‌کنند را کمک خواهد کرد.

گزینه ۴: در عزای مرگ کسی شادمانی کردن خطاست چرا که همه انسان‌ها روزی خواهند مُرد.

سخت

۱۹ - گزینه ۴

در این مواقع باید عبارت را به نثر امروزی باز گرداند.

به زندان و چاه افتادن حضرت یوسف به سبب صورت زیبای او بود. «او» مضاف الیه است.

سخت

۲۰ - گزینه ۱

تنها واژه‌ای که غلط معنا شده است: بقا به معنای جاودانگی است.

سخت

۲۱ - گزینه ۲

در این گزینه همه واژه‌ها درست معنا شده‌اند.

سخت

۲۲ - گزینه ۱

«مرغ یا حق» همان «جغد» است.

سخت

۲۳ - گزینه ۱

در این گزینه واژه «خاسته» به معنای بلند شده است و با این املا درست است.

سخت

۲۴ - گزینه ۱

در این گزینه «کیش» به معنای «تیردان» است اما در سه گزینه دیگر به معنای «دین و آیین» است.

سخت

۲۵ - گزینه ۱

در گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ شاعران دلیل اتفاقات و وقایع پیش آمده و پس آینده را در آسمان و نحوه قرار گرفتن ستارگان جستجو می‌کنند.

سخت

۲۶ - گزینه ۳

در این گزینه «رنگ» به معنای مکر و ریاکاری است در حالی که در گزینه‌های دیگر به معنای واقعی خودش آمده است.

سخت

۲۷ - گزینه ۴

برگاشتن به معنای برگرداندن است.

سخت

۲۸ - گزینه ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «خورشید و ماه آینه دار جمال معشوقند» ← اغراق

گزینه «۲»: «از آه شاعر آتش در چرخ (آسمان) می‌افتد» ← اغراق

گزینه «۴»: «شب و روز به فکر معشوق بودن» ← اغراق

سخت

۲۹ - گزینه ۴

استعاره: گریستن سنگ (تشخیص) [هر جا تشخیص داریم استعاره هم هست]

حُسن تعلیل: دلیل روئیدن لاله در بیستون خون گریستن سنگ است. [دلیل غیر واقعی ولی زیبا و شاعرانه]

تشبیه: لاله به زینت‌های نخل (تابوت) تشبیه شده.

سخت

۳۰ - گزینه ۳

به جز بیت پاسخ، همه ابیات به آفرینش انسان از خاک اشاره می‌کنند. بیت پاسخ چنین اشاره‌ای ندارد.

سخت

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۳	۶ - ۳	۱۱ - ۴	۱۶ - ۱	۲۱ - ۲	۲۶ - ۳
۲ - ۴	۷ - ۴	۱۲ - ۱	۱۷ - ۱	۲۲ - ۱	۲۷ - ۴
۳ - ۴	۸ - ۲	۱۳ - ۴	۱۸ - ۱	۲۳ - ۱	۲۸ - ۲
۴ - ۲	۹ - ۳	۱۴ - ۴	۱۹ - ۴	۲۴ - ۱	۲۹ - ۴
۵ - ۴	۱۰ - ۱	۱۵ - ۱	۲۰ - ۱	۲۵ - ۱	۳۰ - ۳